

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۵/۱۲/۲۸

نویسنده : اندریو کریبکو

مترجم: سید حسام مل

قزاقستان در مسیر برخورد برگشتناپذیر با روسیه

منبع و تاریخ نشر : گلوبال ریسرچمورخ ۲۰۲۵/۱۲/۱۹

تولید مرمی های توپ استاندارد ناتو نشان می دهد که قزاقستان قصد دارد با پیروی از آذربایجان، نیروهای مسلح خود را با استانداردهای این بلاک هماهنگ کند، پیش از آنکه رهبرانش توسط غرب فریب خورده باشند و باور کنند که پس از پایان درگیری اوکراین، بحران اجتنابناپذیری با روسیه در پیش خواهد بود.

خلاصه پیشینه

اسپوتنیک در اوایل دسمبر گزارش داد که قزاقستان چهار کارخانه تولید گلوله های استاندارد روسیه و ناتو خواهد ساخت، که باعث شد الکسی ژوراولف، معاون اول رئیس کمیته دفاع دوما، این اقدام را به شدت محکوم کند. به گفته او:

«ما سعی می کنیم نادیده بگیریم که چگونه یک جمهوری به ظاهر برادر، نه تنها زبان روسی، بلکه الفبای سیریلیک را نیز به سرعت کنار گذاشته است. چگونه آنها در حالی که از اوکراین حمایت می کنند، «بورت های شکستناپذیری» ایجاد می کنند.» او افزود که «اکنون آنها در حال تغییر به استانداردهای مهمات ناتو هستند و آشکارا قصد دارند در آینده سلاح های روسی را کنار بگذارند و آنها را با سلاح های غربی جایگزین کنند. آستانه شاید بزرگترین خریدار تجهیزات مجتمع نظامی-صنعتی روسیه نبوده باشد، اما خود این اقدام قطعاً غیردوستانه است. باید به آن پاسخ مناسب داده شود. همه ما می دانیم که چنین همکاری با ناتو برای کیف چه معنایی داشته است.» این آخرین نمود چرخش قزاقستان به سمت غرب است که در ماه های اخیر شتاب گرفته است:

- ۳۰ سپتامبر ۲۰۲۳: «چرخش قزاقستان به سمت اتحادیه اروپا چالشی برای اتحاد چین و روسیه ایجاد می کند»
- ۲۰ جون ۲۰۲۵: «چرا اردوغان تصمیم گرفت حوزه نفوذ ترکیه را به سمت شرق گسترش دهد؟»
- ۹ اگوست ۲۰۲۵: «کریدور TRIPP تهدیدی برای تضعیف جایگاه منطقه ای گسترده تر روسیه است»
- ۲ نومبر ۲۰۲۵: «غرب در حال ایجاد چالش های جدید برای روسیه در سراسر حاشیه جنوبی آن است»
- ۱۲ نومبر ۲۰۲۵: «یک اندیشکده آمریکایی، ارمنستان و قزاقستان را بازیگران کلیدی برای مهار روسیه می داند»
- ۱۳ نومبر ۲۰۲۵: «معاملات معدنی آسیای مرکزی ایالات متحده می تواند فشار بیشتری بر روسیه و افغانستان وارد کند»
- ۲۳ نومبر ۲۰۲۵: «چرا قزاقستان به توافق نامه های ابراهیم پیوست در حالی که اسرائیل را به رسمیت می شناسد؟»
- ۲۰ دسمبر ۲۰۲۵: «جامعه آسیای مرکزی می تواند نفوذ منطقه ای روسیه را کاهش دهد»
- ۱۹ دسمبر ۲۰۲۵: «تغییر نام آسیای مرکزی به ترکستان در برنامه درسی ترکیه، جدیدترین ما نور قدرت نرم ترکیه است»

به طور خلاصه، «مسیر ترامپ برای صلح و رفاه بین المللی» (TRIPP) با ایجاد یک کریدور لجستیک نظامی بین ترکیه، عضو ناتو، و جمهوری های آسیای مرکزی، تزریق نفوذ غرب به رهبری ترکیه را در کل حاشیه جنوبی روسیه تقویت خواهد کرد. قزاقستان و قرقیزستان بخشی از بلاک دفاعی مشترک CSTO به رهبری روسیه و بلوک اجتماعی-اقتصادی «سا زمان کشورهای ترک» (OTS) به رهبری ترکیه هستند که اخیراً بحث در مورد

ساختار و رزمایش‌های نظامی مشترک را آغاز کرده است. آذربایجان که نیروهای مسلح آن در اوایل نومبر انطباق خود با استانداردهای ناتو را تکمیل کردند، از طریق نقش خود در «جامعه آسیای مرکزی» (CCA)، نشست مشورتی سالانه سران کشورها که اخیراً تغییر نام داده شده است) که در اواخر همان ماه به آن پیوست، به آن دو کشور کمک خواهد کرد تا از این الگو پیروی کنند. بنابراین، انتظار می‌رود CCA به عنوان وسیله‌ای برای OTS تحت حمایت ناتو برای «جذب» قزاقستان و قرقیزستان از CSTO به دلیل از بین بردن برگشت‌ناپذیر «حوزه نفوذ» روسیه در آسیای مرکزی عمل کند.

زمینه‌ای که این فرآیندهای تازه شتاب‌یافته در آن رخ می‌دهند، که توسط TRIPP آغاز شدند (وریشه‌های آن به نوبه خود از به دست گرفتن نخست‌وزیری ارمنستان توسط نیکول پاشینیان در سال ۲۰۱۸ پس از انقلاب رنگی موفق او که بعداً منجر به درگیری بعدی قره باغ شد، ناشی می‌شود)، مذاکرات صلح اوکراین است. ایالات متحده اساساً به محور آذربایجان-ترکیه (ATA) متکی است تا به طور مشترک روسیه را در کل حاشیه جنوبی خود تحت فشار قرار دهد تا احتمال موافقت پوتین با یک توافق صلح نامتوازن به نفع اوکراین را افزایش دهد. او تاکنون امتناع کرده است، اما تولید برنامه‌ریزی‌شده گلوله‌های استاندارد ناتو توسط قزاقستان، فوریتی را برای پایان دادن به عملیات ویژه ایجاد می‌کند تا توجه استراتژیک روسیه را به کل حاشیه جنوبی خود معطوف کند، به این امید که از فروپاشی برگشت‌ناپذیر «حوزه نفوذ» خود در آنجا جلوگیری کند. در حالت ایده‌آل، ایالات متحده از طریق پنج وسیله‌ای که در اینجا به عنوان بخشی از یک توافق بزرگ که در اینجا، اینجا و اینجا به تفصیل شرح داده شده است، به مدیریت تنش‌های ترکیه و روسیه در این فضا کمک می‌کند، اما نمی‌توان این را بدیهی دانست.

نقشه‌های ضد روسی قزاقستان

بنابراین، روسیه باید خود را برای احتمال یک بحران اجتناب‌ناپذیر با قزاقستان و همچنین ATA به طور گسترده‌تر آماده کند که ممکن است به دلیل عضویت ترکیه در آن، کل ناتو را درگیر کند، پس از آنکه به تازگی تصمیم به ساخت گلوله‌های استاندارد ناتو گرفته است. هدف کارخانه‌های جدید آن، ذخیره این گلوله‌ها پیش از آنچه قزاقستان به نظر می‌رسد از قبل به آن رسیده است، یک بحران اجتناب‌ناپذیر با روسیه خواهد بود که ناشی از طرح اعلام نشده برای تطبیق نیروهای مسلح خود با استانداردهای ناتو است.

تنها دلیلی که این توالی سناریو را به اجرا می‌گذارد این است که رهبری آن توسط غرب (از جمله ATA و اوکراین) فریب خورده است تا باور کند که روسیه پس از پایان عملیات ویژه، به قلمرو تاریخی روسیه در مرزهای ترسیم شده توسط شوروی قزاقستان چشم خواهد دوخت. بنابراین، قزاقستان دیگر نمی‌خواهد به تجهیزات نظامی-فنی روسیه وابسته باشد و در عوض، بی‌سروصدا تصمیم گرفته است که به جای کمک ATA، به سمت تجهیزات ناتو روی آورد.

انتظار می‌رود این امر به موازات انطباق نیروهای مسلح قزاقستان با استانداردهای ناتو تحت پوشش همکاری نزدیک‌تر در OTS یا حداقل در CCA، که شامل آذربایجان می‌شود و قرقیزستان، تاجیکستان و ازبکستان اکنون به طور مشترک با آن رزمایش برگزار می‌کنند و با یکدیگر مشورت می‌کنند، رخ دهد. انطباق با استانداردهای ناتو، انتقال به سمت تجهیزات خود و ذخیره گلوله‌هایش به منظور کمک به نیروهای مسلح قزاقستان برای مقاومت کافی در درگیری با روسیه برای رسیدن پشتیبانی بیشتر ATA تحت حمایت ناتو است.

ATA در عمل

اگر نیروهای ترکیه و/یا آذری (به ترتیب نیروهای رسمی و غیررسمی ناتو که تعهدات دفاعی متقابل دارند) تا زمان وقوع بحران در قزاقستان مستقر نشده باشند، و چنین استقرار زودهنگامی نیز می‌تواند باعث بحران شود، پس از آن باید به سرعت به آنجا اعزام شوند. تنها راه واقع‌بینانه در شرایط بحرانی، از طریق هوا بر فراز دریای خزر، احتمالاً تحت پوشش هواپیماهای غیرنظامی برای جلوگیری از سرنگونی آنها توسط روسیه است، اما مسیر مکمل دیگری نیز امکان‌پذیر است. ناظران عادی نمی‌دانند که ارتش آتا (ATA) با پاکستان متحد است، که می‌توان آن را عضو غیررسمی OTS دانست، بنابراین هر نیرویی که ممکن است تا آن زمان در آنجا مستقر کرده باشد، می‌تواند از آنجا به قزاقستان منتقل شود. این کار همچنین می‌تواند تحت پوشش غیرنظامی انجام شود تا مانع از آن شود که جت‌های روسی از پایگاه هوایی خود در کانت قرقیزستان آنها را سرنگون کنند. اگر روابط افغانستان و پاکستان

تثبیت شود و راه‌آهن پاکافوز تا آن زمان ساخته شود، پاکستان نیز می‌تواند تجهیزات نظامی را از این طریق به قزاقستان ارسال کند.

به عنوان وسیله‌ای برای "بازدارندگی" یا حداقل "مهار" روسیه، ارتش آتا ممکن است سعی کند در قفقاز شمالی نیز مشکل ایجاد کند، که می‌تواند واکنش روسیه را به دلیل استناد به تعهدات دفاعی متقابل شان برانگیزد و در نتیجه ترکیه، عضو ناتو، و پاکستان، "متحد اصلی غیر ناتو"، را به این درگیری بکشاند. یک درگیری چند جبهه‌ای با ترکیه در دریای سیاه، آذربایجان در قفقاز شمالی، قزاقستان و قزاقستان در دریای خزر، و قزاقستان در آسیای مرکزی (با کمک ارتش آتا و پاکستان) می‌تواند به راحتی روسیه را بیش از حد گسترش دهد.

رویدادهای محرک

رویدادهای زیر می‌توانند به بدترین سناریوی بحران روسیه و قزاقستان دامن بزنند:

- قزاقستان در تطبیق نیروهای مسلح خود با استانداردهای ناتو پیشرفت محسوسی داشته است؛
- افزایش واردات تسلیحات آمریکایی، ترکی، آذربایجان و/یا پاکستانی (که همگی به طور فزاینده‌ای استاندارد شده‌اند)؛
- عملیات‌های بیشتر بین نیروهای مسلح این کشور و کشورهای مذکور؛
- تعلیق عضویت در سازمان پیمان امنیت جمعی درست مانند ارمنستان از قبل «غصب‌شده»
- استقرار مشاوران / سربازان آمریکایی، ترکی، آذربایجانی و/یا پاکستانی (حتی تحت پوشش شرکت‌های خصوصی خصوصی)؛
- تصویب قوانین تبعیض‌آمیز مشابه اوکراین علیه اقلیت روس قزاقستان؛
- کشتار دسته‌جمعی علیه آنها؛
- و/یا دخالت در «کریدور اورنبورگ» در بحبوحه احیای خارجی جدایی‌طلبی «ایدل-اورال».
- بسته به آنچه اتفاق می‌افتد، واکنش جنبشی روسیه می‌تواند به عنوان پیشگیرانه یا پیشگیرانه در نظر گرفته شود.

نتیجه‌گیری درک تهدید رهبری قزاقستان از روسیه که مسئول تصمیم آن برای تولید گلوله‌های استاندارد ناتو است، بر این فرض نادرست استوار است که کرملین برنامه‌های انتقام‌جویانه‌ای برای الحاق مجدد سرزمین‌های تاریخی روسیه به قزاقستان دارد. این نشان می‌دهد که آنها هرگز دلیل روسیه برای عملیات ویژه را جدی نگرفته‌اند، یعنی خنثی کردن تهدیدات ناشی از ناتو از اوکراین، دقیقاً از همان نوعی که قزاقستان اکنون در مسیر تولید آن است، با همان باور اشتباه که این کار روسیه را "بازدارندگی" خواهد کرد.

تا زمانی که قزاقستان تهدیدی امنیتی برای روسیه ایجاد نکند و با اقلیت خود با احترام رفتار کند، روسیه اهمیتی نمی‌دهد که قزاقستان چه کار دیگری انجام می‌دهد، اما تصمیم آن برای تولید گلوله‌های استاندارد ناتو، همان‌طور که توضیح داده شد، بدون شک یک تهدید امنیتی نهفته برای روسیه ایجاد می‌کند. بنابراین، قزاقستان در معرض خطر ایجاد همان بحرانی با روسیه است که تصمیم مذکور و مسیر نظامی - استراتژیک متعاقب آن قرار است از آن جلوگیری کند، زیرا اجازه می‌دهد توسط ایالات متحده، ترکیه، آذربایجان و اوکراین فریب بخورد، مگر اینکه به زودی مسیر خود را تغییر دهد.